

NOTAT

Til:

Fra:

Ingeborg Grimsmo

Vår ref.

10/1069-17/SF-470, SF-584, SF-711,
SF-822, SF-902//IG

Dato:

12.02.2011

Slukfisker ikke diskriminert på grunn av funksjonsevne

En sportsfisker tok kontakt med ombudet fordi han mener forskriften som forbyr fiske med sluk i Børselva i Finnmark i noen perioder, diskriminerer ham på grunn av hans nedsatte funksjonsevne.

Mannen har en muskelsykdom som medfører at han ikke kan bruke fluestang. Hvis han skal fiske, må han bruke sluk. Forskriftens bestemmelse om fiskeredskap fører dermed til at han bare får fiske i Børselva en kort periode hvert år.

Fylkesmannen i Finnmark mener regelen om fiskeredskap er saklig begrunnet. Det vises til at fiskereglene er utformet på bakgrunn av Fylkesmannens kunnskap om vassdragene. Hensynet til at alle skal ha tilgang til fisket blir også vektlagt. Fylkesmannen mener dessuten at den type slukstang X bruker også kan brukes til fluefiske.

Ombudet kom til at forbudet mot bruk av sluk i Børselva etter 10. juli i Forskrift om fiske i vassdrag med laks, sjørøye og sjøørret i Finnmark § 7, jf § 4 ikke er i strid med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Saksnr.: 10/1069

Lovgrunnlag: Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 4

Dato: 14.02.2011

OMBUDETS UTTALELSE

Sakens bakgrunn

Saken gjelder bruk av fiskeredskap i Børselva i Finnmark. X, som har fisket i Børselva i mange år, har bedt ombudet vurdere om Forskrift om fiske i vassdrag med laks, sjørøye og sjøørret i Finnmark er i strid med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Forskriftens § 7, jf § 4 bestemmer at det bare er tillatt å fiske med flue og mark uten søkke i Børselva etter 10. juli hvert år. Etter 31. juli er det bare tillatt å fiske med flue. Fisketiden i Børselva er fra 24. juni til 17. august hvert år, jf forskriftens § 4. Dette betyr at det bare er tillatt å fiske med sluk i Børselva mellom 24. juni og 10. juli.

X har en muskelsykdom som medfører at han ikke kan bruke fluestang. Hvis han skal fiske, må han bruke sluk. Forskriftens bestemmelse om fiskeredskap fører dermed til at han bare får fiske i Børselva en kort periode hvert år.

Forskrift om fiske i vassdrag laks, sjørøye og sjøørret i Finnmark er fastsatt av Fylkesmannen i Finnmark med hjemmel i lakseloven.

Partenes syn på saken

X:

X mener at forskriften fører til at han får dårligere tilgang på fiske i Børselva enn andre på grunn av hans muskelsykdom, og at forskriften derfor er i strid med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. X opplyser at han fisker med en stang som er 1,7 meter lang. Hvis han skal fiske med flue, må han bruke en stang som er for stor til at han klarer å fiske med den.

X mener videre at det ikke er nødvendig å ha et forbud mot å fiske med sluk, da bruk av sluk ikke er mer skadelig for fiskebestanden enn fluefiske. Han viser til at fluefiske er langt mer skadelig for fiskeyngel enn sluk, og at man ikke krøker laksen mer med sluk enn med flue. Hvis formålet med forbudet er å bevare fiskebestanden, må fisketiden reduseres også for fluefiske, eventuelt må laksen totalfredes. X mener også at Børselva har så høy vannstand, at man ikke kan se laksen i elva. Den høye vannstanden gjør det dermed vanskelig å krøke laks i Børselva, selv på sommertid.

Fylkesmannen i Finnmark:

Fylkesmannen i Finnmark mener for det første at X ikke stilles dårligere enn andre fiskere i Børselva. Fylkesmannen mener at den type slukstang X bruker (1,7 meter lang) også kan brukes til fluefiske.

Fylkesmannen i Finnmark mener uansett at regelen om fiskeredskap er saklig begrunnet. Det vises til at fiskereglene er utformet på bakgrunn av Fylkesmannens kunnskap om vassdragene, situasjonen til de ulike fiskeartene og hvordan fisket blir drevet. Hensynet til at alle skal ha tilgang til fisket blir også vektlagt.

Da situasjonen er ulik for ulike elver, er fiskereglene tilpasset de enkelte elvene. Forbudet mot å fiske med sluk etter 10. juli gjelder i elver der forvaltningsmålene for bestandene av laks og sjørøye ikke er nådd. Forbudet mot å benytte sluk er begrunnet i at svake bestander trenger større restriksjoner enn sterke bestander. Å forby enkelte typer agn er ett av virkemidlene som tas i bruk for å bedre utviklingen i svake bestander. Fredningssoner og fisketider er andre tilsvarende virkemidler.

Ifølge Fylkesmannen er forbudet mot bruk av sluk etter 10. juli også satt for å sikre at fiskere ikke krøker laks som er synlig i elven. Av Fylkesmannens redegjørelse til ombudet 27. januar 2011 fremgår det at det er dette som er hovedbegrunnelsen for å ha forbud mot bruk av sluk deler av fisketiden. Om sommeren er vannstanden lavere og fisken vil dermed være lettere å observere i elva.

Rettslig grunnlag

Ombudet kan gi uttalelse om et forhold er i strid med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven eller ikke, jf. diskrimineringsombudsloven § 3 tredje ledd, jf. § 1 annet ledd nr. 3.

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven forbyr direkte og indirekte diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne, jf. § 4 første ledd. Denne saken reiser spørsmål om indirekte diskriminering. Med indirekte diskriminering menes enhver tilsynelatende nøytral bestemmelse, betingelse, praksis, handling eller unnlattelse som fører til at personer på grunn av nedsatt funksjonsevne stilles dårligere enn andre.

Ikke all indirekte forskjellsbehandling er forbudt. Forskjellsbehandling som er nødvendig for å oppnå et saklig formål, og som ikke er uforholdsmessig inngripende overfor den eller dem som forskjellsbehandles, anses ikke som diskriminering.

Dersom det foreligger omstendigheter som gir grunn til å tro at det har skjedd diskriminering, skal det legges til grunn at diskriminering har funnet sted, hvis ikke den som er ansvarlig for handlingen sannsynliggjør at det likevel ikke har skjedd diskriminering, jf. diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 13.

En påstand om diskriminering er ikke nok til at ombudet kan konkludere med at det er "grunn til å tro" at diskriminering er skjedd. Påstanden må støttes av andre opplysninger eller sakens omstendigheter for øvrig.

Ombudets vurdering

Ombudet skal ta stilling til om Forskrift om fiske i vassdrag med laks, sjørøye og sjøørret i Finnmark er i strid med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 4. Forskriften er et nøytralt regelverk og

spørsmålet ombudet skal vurdere er om bestemmelsen om fiskeredskap innebærer en indirekte diskriminering av X på grunn av hans nedsatte funksjonsevne.

Det første ombudet må ta stilling til er om det er *grunn til å tro* at X stilles dårligere enn andre fiskere på grunn av hans nedsatte funksjonsevne. Dersom ombudet finner at det er grunn til å tro at X blir avskåret fra å fiske i Børselva etter 10. juli på grunn av nedsatt funksjonsevne, går bevisbyrden over på Fylkesmannen. Fylkesmannen må da sannsynliggjøre at diskriminering ikke har skjedd, jf. Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 13.

X og Fylkesmannen er uenige om X er avskåret fra å fiske i den tiden det bare er tillatt å fiske med flue og mark i Børselva. X har opplyst at han ikke klarer å fiske med flue, da slikt fiske krever en fluestang som er for stor til at han kan bruke den. Han har opplyst overfor ombudet at han klarer å bruke en stang på 1,7 meter. Fylkesmannen i Finnmark har bestridt at X blir stilt dårligere enn andre, og har vist til at X kan bruke slukstang på 1,7 meter til fluefiske. Ifølge Fylkesmannen vil det være tillatt å fiske laks med slukstang i Børselva. X har ikke imøtegått Fylkesmannens påstand.

Om X kan fiske med flue på slukstang eller ikke, er vanskelig for ombudet å vurdere. Det må i utgangspunktet legges vekt på Xs subjektive oppfatning, men X har ikke gitt noen begrunnelse for hvorfor han eventuelt ikke kan fiske med flue på slik stang. Ombudet finner imidlertid at det ikke er nødvendig å gå inn i en nærmere vurdering av om X er avskåret fra å fiske i Børselva i den perioden bare mark og flue er tillatt som agn, da ombudet mener at den forskjellsbehandlingen regelverket eventuelt innebærer overfor X er lovlig.

Det følger av diskriminerings- og tilgjengelighetsloven 4 fjerde ledd at forskjellsbehandling som er nødvendig for å oppnå et saklig formål og som ikke er uforholdsmessig inngripende overfor den som forskjellsbehandles, er tillatt.

Å bevare fiskebestanden er et saklig formål. Hvorvidt forbudet mot bruk av sluk er et nødvendig og forholdsmessig tiltak for å nå dette formålet er vanskelig for ombudet å vurdere. Fylkesmannens vurderinger bak Forskriftens bestemmelser om fiskeredskap bygger på faglige vurderinger som ombudet må være tilbakeholdent med å overprøve. Ombudet finner på denne bakgrunn at det er sannsynliggjort at Forskrift om fiske i vassdrag med laks, sjørøye og sjøørret i Finnmark § 7, jf § 4 er nødvendig for å nå et saklig formål og ikke uforholdsmessig inngripende i forhold til formålet. Forskriftens forbud mot å fiske med sluk i Børselva etter 10. juli er dermed ikke i strid med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 4.

Konklusjon

Forbudet mot bruk av sluk i Børselva etter 10. juli i Forskrift om fiske i vassdrag med laks, sjørøye og sjøørret i Finnmark § 7, jf § 4 er ikke i strid med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 4.